

Full diocesà

27 de gener del 2019

p4 i p5 –Promouen la beatificació de Lluís Espinal

p7 –Per a seguir per TV i ràdio la JMJ de Panamà

La pensió de jubilació

Les pensions de jubilació estan en debat. En què consisteix una pensió digna i la preocupació sobre viabilitat de l'actual sistema de pensions són temes que estan sobre la taula. Recordem alguns principis de la Doctrina Social de l'Església, que explícitament reconeix el dret a la pensió, així com a la seguretat social en la vellesa (*Compendi*, núm. 301).

En primer lloc, es recorda que l'Estat ha d'estar al servei de la persona. I que l'exercici de l'autoritat ha d'estar ordenat al bé comú, que inclou els serveis essencials de les persones, l'alimentació i la salut.

La justícia és reconèixer al treballador el seu dret de propietat sobre l'estalvi, que és fruit del seu esforç personal. L'Estat podria afavorir, protegir i controlar sistemes d'estalvi personal, fons de pensió d'administració privada, sempre que compleixin les exigències de la justícia. I també és just que a la persona que, per algun motiu, no pugui arribar a una pensió digna, respectant el sentit de justícia general, l'Estat li porti el que li falta.

Les relacions de justícia es donen a l'interior de cada generació, però també envers les anteriors i les futures. És just que els treballadors aportin per a la pensió de la generació anterior, com un reconeixement a la seva herència. No és just desentendre's de les generacions anteriors.

«M'ha ungit per a portar la bona nova als desvalguts»

Diumenge III durant l'any / Cicle C

Lectura del llibre de Nehemies

En aquells dies, el sacerdot Esdres portà el llibre de la Llei en presència del poble reunit a la plaça de davant la porta de les Aigües, i des del matí fins al migdia el llegí davant de tothom: homes, dones i criatures capaces d'entendre-la. Tot el poble escoltava atentament la lectura del llibre de la Llei. Esdres, mestre de la Llei, estava dret dalt una tarima de fusta preparada expressament. Obrí el llibre a la vista de tot el poble, ja que des del lloc on era dominava tothom, i així que l'obrí, tot el poble es posà dret. Esdres beneí el Senyor, Déu gran, i tot el poble alçà les mans i respongué: Amén, amén. Després es prosternaren amb el front a terra, i adoraren el Senyor. Ell llegia ben clar el llibre de la Llei de Déu, i alguns levites n'exposaven el sentit perquè la lectura fos entenedora. El governador Nehemies, el sacerdot Esdres, mestre de la Llei, i els levites que exposaven al poble el sentit de la Llei, digueren a tota la gent: «La diada d'avui és santa, dedicada al Senyor, el nostre Déu: no us entristiu ni ploreu», perquè tota la gent plorava mentre escoltava les paraules de la Llei. Els digué, doncs: «Aneu-vos-en ara. Mengeu i beveu de gust i repartiu-ne als qui no s'havien portat res, que la diada d'avui es santa, dedicada a Déu, nostre Senyor. No us entristiu, que el goig del Senyor serà la vostra força.»

(8,1-4a.5-6,8-10)

Salm responsorial

Les vostres paraules, Senyor, són esperit i són vida.

(Salm 18)

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, el Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit. Ara bé, el cos no consta d'un sol membre, sinó de molts. Doncs bé, vosaltres sou cos de Crist i cadascun formeu els seus membres.

(12,12-30)

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

Són molts els qui han emprès la tasca d'escriure una narració dels fets ocorreguts entre nosaltres, guiant-se per l'ensenyament que hem rebut d'aquells que des del principi en foren testimonis de vista i després ho transmeteren de paraula. Havent pogut informar-me minuciosament de tot des dels orígens, jo també, il·lustre Teòfil, he decidit escriure-t'ho en una narració seguida, perquè coneguis la solidesa de l'ensenyament que has rebut. En aquell temps, Jesús se'n tornà a Galilea ple del poder de l'Esperit. La seva anomenada s'estengué per tota la regió. Ensenyava a les sinagogues d'ells i tothom el lloava. I se n'anà a Natzaret, on s'havia criat. El dissabte anà a la sinagoga, com tenia costum, i s'aixecà a llegir. Li donaren el volum del profeta Isaïes, el desplejà i trobà el passatge on hi ha escrit: «L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, ja que ell m'ha ungit per portar la bona nova als desvalguts, m'ha enviat a proclamar als captius la llibertat, i als cecs el retorn de la llum, a deixar en llibertat els oprimits i a proclamar l'any de gràcia del Senyor.» Després plegà el volum, el donà a l'ajudant de la sinagoga i s'assegué. Tots els qui eren a la sinagoga tenien els ulls posats en Jesús. Ell començà dient-los: «Això que avui sentiu contar de mi és el compliment d'aquestes paraules de l'Escriptura.»

(1,1-4.4,14-21)

«És el compliment d'aquestes paraules de l'Escriptura»

Començar pel allò essencial

Jean Hakolimana, prev.

La citació d'Isaïes que Jesús s'aplica en iniciar el seu ministeri destaca pel seu contingut i per una omisió eloqüent. Cita Is 58,1-2 però deixant caure la primera part del verset 2 que diu: «el dia que el nostre Déu farà justícia». La primera mirada de Jesús, allò que resumeix el seu esperit, les seves preocupacions i la seva tasca no se centra en el pecat. No és que Jesús presenti una salvació de baix cost. Més endavant tocarà àmpliament el tema de l'exigència del seu evangeli. Fins i tot arribarà a definir-la com un jou i una càrrega. El que no fa és fer-ne el pilar del seu missatge. De fet, el primer que ens ve de Déu és amor i no exigència. L'exigència es deriva d'aquest amor. És la resposta nostra en agraïment a l'amor incondicional de Déu.

La diferència entre Déu i un dictador és que el primer estima i exigeix, mentre que el segon es limita a exigir. Les persones de les quals ens sabem estimats poden exigir-nos en temes que altres no poden ni esmentar: pares, parella, amics, etc. En la crisi actual de la fe, hi deu intervenir un cert error per part nostra, el d'insistir sobre la moral abans de la conversió. Per això no poques persones, a dintre i a fora de l'Església, pensen la fe en termes morals, entre allò permès i prohibit. Fa quasi quatre dècades que el teòleg Johann Baptist Metz feia aquesta observació: «La doctrina cristiana de la salvació ha dramatitzat massa el problema del pecat, mentre que ha relativitzat el problema del sofriment i de la misericòrdia.» No podem obviar el pecat, però tampoc fer-ne la base de la fe. Com acostuma a dir el papa Francesc, la misericòrdia és la biga mestra que sosté la vida de l'Església.

La imatge

Es presenta a la sinagoga del seu poble, Natzaret; tothom el coneix d'anys. Els oients van de l'admiració a la contradicció i la indignació.

Així serà la missió de Jesús: pel motiu que sigui, trobes la seva paraula, et fa gràcia, t'admira. Però a l'hora de passar a reconèixer el Fill de Déu fora del qual ni la vida ni el món no tenen sentit hi ha qui es fa enrere, es refreda, el rebutja.

Jesús a la sinagoga (s. XIX). Gustave Doré

Agenda

Lit. hores: Setmana III

28 dilluns

— Sant Tomàs d'Aquino
He 9,15.24-28/Salm 97/Mc 3,22-30

29 dimarts

— Sant Pere Nolasc
— Sants Julià i Valeri
— Beat Manuel Domingo Sol
He 10,1-10/Salm 39/Mc 3,31-35

30 dimecres

— Santa Martina
He 10,11-18/Salm 109/Mc 4,1-20

31 dijous

— Sant Joan Bosco
— Santa Marcel·la
He 10,19-25/Salm 23/Mc 4,21-25

1 divendres

— Sant Cecili
— Santa Brígida
Febrer, consagrat a la Purificació de la Mare de Déu
He 10,32-39/Salm 36/Mc 4,26-34

2 dissabte

La Presentació del Senyor i la Purificació de la Mare de Déu (la Candelera)
La Mare de Déu de la Candela i de l'Ajuda
Jornada mundial de la vida consagrada
— Santa Aida
Mt 3,1-4 o bé He 2,14-18/Salm 23/Lc 2, 22-40

3 diumenge IV de durant l'any / Cicle C

— Sant Blai
— Sant Òscar
Jr 1,4-5.17-19/Salm 70/1Co 12,31-13,13/Lc 4,21-30

Lluís Espinal, sacerdot i lluitador pels drets humans

Francesc Xavier Victori Espinal, nebot del P. Lluís

Parlar del pare Lluís Espinal és rememorar un sacerdot malauradament no prou conegut a casa nostra. Tanmateix, malgrat la llunyania en el temps de la seva mort, l'oblit del passat no ha pogut esborrar-lo de la memòria de moltes persones que el conegueren i l'estimaren.

La seva personalitat intel·lectual prolífica el va portar a abastar diverses expressions artístiques i socials: teòleg, escriptor, fins i tot poeta, ocasionalment escultor. Un místic i al mateix temps un ferm activista de l'esperit de la Teologia de l'Alliberament que és on va excel·lir com a sacerdot i persona lluitadora en la defensa dels més necessitats, cosa que va fer amb un compromís total que el portà a jugar-se la vida pels més desfavorits, fins al punt de perdre-la víctima d'un martiri atroz i amb el seu posterior brutal assassinat.

I tot això va passar lluny dels seus, re-

nunciant en el seu moment a qualsevol acomodament o projecció personal dins la Companyia de Jesús, ans al contrari, emprà un compromís vital i definitiu, el de fer-se missioner com la millor via de donar-se als altres, com a expressió del més elevat sentit de la seva abraçada fe en Crist i del seu radical amor al proïsme, combatent la misèria més extrema i fent costat a les víctimes de les més paleses injustícies contra els drets fonamentals de l'ésser humà.

Va marxar de la seva terra catalana per abraçar-ne una altra, Bolívia, en la dècada dels anys setanta, quan les dictadures militars feixistes se succeïen a elles mateixes en una roda endiablada de cops d'estat continuats.

Ell era jesuïta amb una preparació acadèmica important dins el món de la comunicació: periodista, realitzador, professor, etc. Va utilitzar aquestes eines com a mitjans de denúncia continuada

contra un règim criminal mitjançant els seus programes radiofònics, que es convertiren en un flagell irreductible de resistència i protesta contra el govern il·legalment instaurat.

Recentment, a la nostra diòcesi ha nascut un moviment pietós i reivindicatiu, un projecte d'esperança per aconseguir la fita més preuada que l'Església pugui atorgar a un dels seus servidors,

Es promourà
la beatificació del sant-
fruitosenc

5 –actualitat diocesana

a un màrtir per a la fe, que no és altra que l'inici del llarg camí per a aconseguir la beatificació del pare Lluís. És l'Associació Lluís Espinal Lluita i Fe, que s'ha presentat fa poc al nostre bisbe. L'any 2020 es commemoraran els quaranta anys de la seva tràgica mort. Tant a La Paz com a Sant Fruitós de Bages es dedicarà aquest any a la seva memòria, amb molts actes tant de tipus litúrgic com cultural. Desitgem que la promoció de la seva figura i obra sigui el revulsiu definitiu per al seu merescut reconeixement.

Acabo amb un fragment d'una oració seva que resumeix el seu lliurament i la seva profunda convicció:

«Som torxes que sols tenim sentit quan ens cremem; sols llavors serem llum.»

Pregària «Gastar la vida» de Lluís Espinal

El Senyor Jesús ha dit: «Qui vulgui reservar la seva vida, la perdrà; i, qui la gastí per mi, la retrobarà en la vida eterna.» Però a nosaltres ens fa por gastar la vida, lliurar-la sense reserves. Un terrible instint de conservació ens reclou en l'egoisme, i ens atenalla, quan volem jugar-nos la vida. A tot arreu ens fem assegurances per tal d'estalviar-nos els riscos... I, sobretot, som covards...

Senyor Jesús, ens fa por gastar la vida. Però, tu, la vida ens la dones perquè la gastem, i no ens la podem reservar en un egoisme estèril. Gastar la vida és treballar pels altres, encara que no paguin; fer un favor a aquell que no ens el retorna. Gastar la vida és llançar-se al fracàs, si cal, sense falses prudències. És cremar les naus en bé del proïsme.

Som torxes que únicament tenim sentit quan ens cremem; únicament aleshores serem llum. Allibera'ns de la prudència covarda, que ens fa estalviar el sacrifici i que cerca la seguretat.

Gastar la vida no es fa amb gestos ampul·losos ni amb falsa teatralitat. La vida es dona senzillament, sense publicitat, com l'aigua que vessa, com la mare que dona el pit al nen, com la suor humil del sembrador. Entrena'ns, Senyor, a llançar-nos a l'impossible, perquè, darrere l'impossible, hi ha la teva gràcia i la teva presència. No podem caure en el buit. El futur és un enigma. El nostre camí s'endinsa en la boira. Tanmateix, volem donar-nos, perquè tu estàs esperant, en la nit, amb mil ulls plens de llàgrimes.

La pàtria de sant Pere Nolasc

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

L'any 1959, ara en fa seixanta, el religiós caputxí fra Andreu de Palma de Mallorca completà una rigorosa investigació històrica sobre els orígens familiars de sant Pere Nolasc. Els resultats d'aquesta recerca foren publicats a la prestigiosa revista de recerca *Analecta Sacra Tarraconensia*. Gràcies als estudis d'Andreu de Palma, i comptant també amb les aportacions dels historiadors mercedaris Gazulla, Ribera i Serratosa, s'ha pogut documentar que sant Pere Nolasc (ca. 1180-1245) nasqué i visqué a la ciutat de Barcelona.

En efecte, l'avi patern de Pere Nolasc, Robert Onolasc, procedent d'Occitània, entorn de l'any 1150 s'establí als afores de Barcelona en els *Agri Provinciales*, els Camps Povençals. Alguns cronistes, però, van confondre la Provençana barcelonina amb la Provença de les Gàl·lies, i atribuïren, erròniament, a sant Pere Nolasc —que era de sang occitana—, també una pàtria provençal.

El P. Andreu de Palma situà el lloc de naixença de Pere Nolasc en una vil·la (un mas) del Cros o Clot de la Mel, on avui hi ha la barriada del Clot i la parròquia de Sant Martí de Provençals. En aquest indret, en època medieval, hi havia una gran abundor d'abelles, ja que hi havia l'apiari de Barcelona. Aquesta dada, Andreu de Palma la va saber percebre en el rerefons de la lectura segona de l'ofici diví de la festa de Sant Pere Nolasc, on es recollia la notícia de la naixença miraculosa del sant fundador dels mercedaris entorn d'un eixam d'abelles —llavors molt abundoses al Clot de la Mel—, talment el símbol de la dolçor i la caritat que hauria d'exercir dins l'Orde de la Mercè fundat per a la redempció de captius.

La memòria litúrgica del sant fundador dels mercedaris s'escau el dia 29 de gener. Els frares mercedaris tingueren una important presència a la ciutat de Vic, on fundaren l'any 1235. A l'església i espai que fou el convent vigatà de la Mercè hi ha actualment establerts els religiosos clarretians. Avui els mercedaris són encara presents al bisbat de Solsona, en el santuari de Sant Ramon del Portell, a la Segarra, fundat l'any 1245 i on els frares retornaren l'any 1897 durant l'etapa de la restauració de la vida religiosa en els territoris peninsulars. Cal recordar que els frares de la Mercè, fins a la supressió de 1835, també havien tingut convent a les poblacions de Tàrrrega (1227) i Berga (1334).

Els mercedaris són presents a Sant Ramon del Portell

13TV i la Cope es bolquen amb la JMJ de Panamà

Durant aquest cap de setmana se celebren els principals actes de la Jornada Mundial de la Joventut, amb la presència del papa Francesc a Ciutat de Panamà.

Aquests actes es podran seguir especialment en directe per 13TV, amb un enviat especial per a cobrir els actes.

Dissabte 26: 00,30h (hora espanyola), vigília amb els joves en el camp Sant Joan Pau II a Metro Park.

Diumenge 27: 13,45h (hora espanyola), missa de clausura de la Jornada Mundial de la Joventut, presidida pel sant pare Francesc. Programa especial dirigit per Ana Medina.

Per la seva banda, la Cadena Cope serà molt present en l'esdeveniment, a través de la seva enviada especial, Eva Fernández (corresponsal de la cadena a la Ciutat del Vaticà i Itàlia), seguirà tots els passos i les paraules del Sant Pare en el país llatinoamericà.

També Javier Gonzalez, responsable del Canal Digital de Religió de cope.es, cobrirà l'esdeveniment des del punt de vista dels pelegrins.

El títol del blog serà «Infiltrat en la JMJ» i narrarà en primera persona les experiències que vagi vivint a cada moment. Un miler de joves espanyols participarà en la JMJ, provinents de disset diòcesis.

El llibre

DOCAT

Catecisme de la Doctrina Social de l'Església

Editorial Claret. 320 pàgines

Acaba de sortir l'edició catalana del DOCAT. *Què cal fer. La Doctrina Social de l'Església*. Es tracta d'un catecisme, elaborat per un equip promogut per la Conferència Episcopal Austríaca i aprovat per les distintes instàncies eclesials competents, que conté, de forma molt amena, molt rica i molt ben il·lustrada, la doctrina social de l'Església segons s'ha anat desenvolupant en els documents més importants des del papat de Lleó XIII. S'adreça especialment als joves per tal de motivar-los a llegir els grans textos de l'Església en els seus originals i perquè actuïn segons les màximes de la veritat, la justícia i l'amor. Va precedir d'un pròleg del papa Francesc.

El DOCAT –que s'insereix en la línia del YOUCAT, un altre catecisme també adreçat als joves– ha estat publicat en diferents llengües i ara tenim la sort de poder-lo consultar en la nostra.

Estem realment en la societat del benestar?

Romà Casanova, bisbe de Vic

La societat en la qual som immersos és qualificada moltes vegades com a societat del benestar. El que hi ha de cert és que, ara com mai en la història, les persones tenim una qualitat de vida molt bona. Però val la pena que ens preguntem amb seriositat si realment estem en la societat del benestar, o solament això és un nom que no reflecteix del tot la realitat.

Els béns materials hi són més ben repartits ara que en altres temps, però no podem oblidar que en el món encara hi ha molta població que no té les condicions mínimes per a una vida amb dignitat. I, entre nosaltres, es constaten moltes bosses de pobresa que afecten famílies senceres i que, en el cas dels infants, ens ha de colpir fortament.

Però, tot i una més gran abundància de béns materials, ens hem de qüestionar si aquesta abundància es correspon amb una més gran felicitat en les persones. Si donem una mirada neta al nostre entorn, trobarem moltes persones que, tot i els seus béns materials, no tenen pau i joia, felicitat i harmonia en el seu cor. Són molts els trencaments, matrimonials i familiars; és molta la insatisfacció i la buidor en el cor de les persones. El desig de felicitat i la recerca de sentit porten moltes persones a cercar el

que manca en el seu cor en experiències diverses, algunes bones, altres no tan bones i altres directament contràries a la dignitat i a la llibertat de la persona humana.

L'anomenada societat del benestar té una mancança que manifesta la seva poca consistència en allò de què ella mateixa es vanta. La manca d'esperança, manifestada en la por a compromisos de futur i la baixa natalitat, és un exponent clar de les seves mancances. Perquè, ¿un benestar que ens tanca en nosaltres mateixos, pot ser anomenat com a tal? Pot dir-se que una persona viu en el benestar si té por a comprometre's amb una altra per compartir el futur? I, quina mena de benestar és aquest que es tanca a la vida humana, a la realitat dels fills, expressió d'amor?

Si el benestar que posem com a paradigma de la nostra societat no és capaç de crear trobament amb els altres i vida renovada, no deixa de ser un fals benestar que porta a l'egoisme; i aquest no condueix mai a un futur esperançat. L'egoisme duu a la tristesa de l'aïllament i a la buidor en el cor. Sense l'amor que comparteix i es fa vida, la persona humana no troba el veritable sentit de l'existència. Treballem, doncs, per un món en què hi hagi l'autèntic benestar.

